

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

BIJLAGE 1:

UITKOMST ONDERZOEK

LIBERTAD

TE BREDA

INHOUD

- 1 Uitkomst onderzoek Libertad te Breda 5**
 - 2 Bevindingen en oordelen per onderliggende onderzoeksvraag 6**
 - 3 Samenvattend oordeel 13**
- Bijlage 1A: Overzicht resultaten onderzoek Libertad te Breda 14**

1 **Uitkomst onderzoek Libertad te Breda**

Opbouw onderbouwing advies

Paragraaf 1 vermeldt de onderzoeksvragen op grond waarvan de Inspectie van het Onderwijs tot het advies is gekomen. Paragraaf 2 bevat de oordelen van de inspectie ten aanzien van deze onderzoeksvragen, als mede de onderbouwing daarvan. Paragraaf 3 bevat het eindoordeel van de inspectie in verband met de vraag of de instelling voldoet aan de criteria voor een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969. Bijlage 1a brengt de uitkomsten van het onderzoek dat de inspectie op 26 januari 2015 op Libertad heeft uitgevoerd inzichtelijk in beeld.

De onderzoeksvragen

In haar advies aan burgemeester en wethouders geeft de Inspectie van het Onderwijs in de eerste plaats antwoord op de vraag of Libertad wat betreft de inrichting van het onderwijs, voldoet aan de criteria van artikel 1a1 lid 1 onder b Leerplichtwet 1969. Verder beantwoordt de inspectie de vraag of Libertad zover daar onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) een dagschool is en of de bevoegdheden van de leraren, voor zover deze onderwijs geven aan leerlingen in de leeftijd van het voortgezet onderwijs, overeenkomen met de bevoegdheden van leraren in een bekostigde school voor voortgezet onderwijs.

De onderzoeksvragen die de inspectie hanteert, zijn als volgt geformuleerd:

1. Bereidt het leerstofaanbod de leerlingen voor op het vervolgonderwijs?
2. Wordt het onderwijs in het Nederlands gegeven?
3. Wordt de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen gevolgd?
4. Krijgen de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding?
5. Zorgt de school voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, waaronder begrepen de bovengenoemde vraag naar de bevoegdheden van de leraren?

En:

- Is de school, voor zover daar onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de WVO een dagschool?

Om antwoord te kunnen geven op deze onderzoeksvragen, zijn daarbij waar nodig een of meer subvragen geformuleerd.

Onderzoeksoptzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- analyse van documenten en gegevens over Libertad die bij de inspectie aanwezig zijn.
- schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten zijn bestudeerd;
 - onderwijsactiviteiten zijn bijgewoond;
 - gesprekken met het bevoegd gezag, de directie, leraren en leerlingen zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op de Handelwijze bij het uitbrengen advies voortgezet onderwijs (2008), hierna te noemen de Handelwijze.

2 **Bevindingen en oordelen per onderliggende onderzoeksvraag**

In deze paragraaf geeft de inspectie, na een inleiding over de overwegingen van de inspectie, een oordeel naar aanleiding van alle vijf onderzoeksvragen gevolgd door een korte toelichting alsmede een oordeel over het dagschoolcriterium.

Inleiding

Bij de beantwoording van de onderzoeksvragen heeft de inspectie het volgende meegewogen.

Bij de beoordeling van de onderzoeksvragen en, voor zover van toepassing, de onderliggende subvragen heeft de inspectie kennis genomen van de uitgangspunten van Libertad en de schriftelijke informatie die voorafgaand aan het onderzoek aan de inspectie is verstrekt. Het gaat met name om de Schoolgids 2014-2015 en het Schoolplan 2014-2018 met bijlagen over het Organisatiemodel, Leermiddelen en materialen, Aannameprocedure, Schoolregels, Pestprotocol, Werkwijzer bemiddelingskring en Netwerk Leerlingenzorg. Deze informatie is bij de oordeelsvorming betrokken.

Libertad is gestart op 28 augustus 2014. Libertad heeft een doorstart gemaakt na een eerder negatief advies van de inspectie. De herstart is gemaakt met een nieuw bestuur, een nieuwe schoolcoördinator VO en schoolbegeleiders VO op een nieuwe locatie. Ook de schoolgids en het schoolplan zijn na uitgebreid intern overleg opnieuw opgesteld. Daarmee is er in feite sprake van een nieuw initiatief. De manier waarop het onderwijs op Libertad volgens de nieuwe opzet vorm zou moeten krijgen is gepresenteerd aan de inspectie tijdens een kennismakingsbezoek op 11 december 2014.

Voorts stelt de inspectie vast dat op 26 januari 2015 drie leerplichtige dan wel kwalificatieplichtige leerlingen bij Libertad staan ingeschreven.

Onderzoeksvraag 1 - Bereidt het leerstofaanbod de leerlingen voor op het vervolgonderwijs?

De vaststelling of het leerstofaanbod leerlingen voorbereidt op voortgezet vervolgonderwijs vindt plaats aan de hand van vier subvragen:

- 1.1 Is het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw;
- 1.2 Is het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer andere vreemde talen dan Engelse taal, en is de keuze van die talen afgestemd op het niveau van het vervolgonderwijs aansluitend aan de kerndoelen dat van de leerling verwacht mag worden;
- 1.3 Stelt het leerstofaanbod aansluitend aan de kerndoelen de leerlingen in staat hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden;
- 1.4 Dragen de leerbronnen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en actief burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De vier subvragen zijn positief beoordeeld.

Toelichting

Bij de beoordeling van de subvragen bij de onderzoeksvraag over het leerstofaanbod wordt het volgende opgemerkt.

Uit de Wet op het voortgezet onderwijs volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen van de onderbouw moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn. Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen zal kenbaar en controleerbaar moeten zijn, bijvoorbeeld om vast te stellen dat zij het vervolgonderwijs aansluitend op de kerndoelen kunnen volgen.

Subvraag 1.1

Bevindingen

In de door Libertad aangeleverde documenten is een verwijzing opgenomen naar leerbronnen die betrekking hebben op de kerndoelen voor de onderbouw. In deze beschrijving is een relatie gelegd met de kerndoelen en de daarin onderscheiden domeinen.

Libertad heeft het onderwijsprogramma zodanig ingericht dat de leerlingen volgens een rooster met de verschillende vakken bezig zijn. Er zijn verschillende leerbronnen aanwezig op Libertad voor de meeste schoolvakken, waaronder de verplichte vakken voor de basisvorming. Het betreft hier zowel methoden die in het reguliere voortgezet onderwijs in gebruik zijn als ook andere leerstofbronnen waaronder materialen die ook in het afstandsonderwijs gebruikt worden.

Er is, mede op verzoek van de leerlingen, in toenemende mate sprake van een planmatige aanpak. Uit de aanwezige roosters blijkt dat de leerlingen gericht bezig zijn met hun opdrachten.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subvraag 1.1 positief omdat gewaarborgd is dat het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren dekkend is voor de kerndoelen voor de onderbouw.

Subvraag 1.2

Bevindingen

In de door Libertad aangeleverde documenten is een verwijzing opgenomen naar leerbronnen die betrekking hebben op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van een of meer andere vreemde talen dan Engelse taal. Leerlingen kunnen daarbij hun eigen voorkeuren aangeven.

Libertad heeft het onderwijsprogramma ook op dit onderdeel zodanig ingericht dat de leerlingen volgens een rooster met een tweede vreemde taal bezig kunnen gaan. Daartoe zijn verschillende passende leerbronnen aanwezig.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subvraag 1.2 positief omdat gewaarborgd is dat het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren eveneens gericht is op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van een of meer andere vreemde talen dan Engelse taal.

Subvraag 1.3

Bevindingen

In de door Libertad aangeleverde documenten is een verwijzing opgenomen naar leerbronnen die betrekking hebben op het leerstofaanbod dat aansluit op de kerndoelen van de onderbouw. Daarbij is aangegeven hoe de leerlingen in staat worden gesteld hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden. De leerlingen krijgen daarbij de gelegenheid om zich voor te bereiden op staatsexamens. Per leerling is daartoe

een lijn uitgezet die het mogelijk maakt dat zij gefaseerd een diploma voortgezet onderwijs kunnen behalen.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subvraag 1.3 positief omdat gewaarborgd is dat het leerstofaanbod voor de bovenbouw de leerlingen in staat stelt hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.

Subvraag 1.4

Bevindingen

In de door Libertad aangeleverde documenten is een verwijzing opgenomen van leerbronnen die betrekking hebben op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten. Libertad heeft een relatie gelegd tussen bovenstaande leerdoelen en de wijze waarop zij deze in de praktijk wil realiseren. Een deel van deze vakken krijgt vorm in de democratische structuur van de school waardoor de leerlingen aspecten van burgerschap al doende leren. Daarnaast is er concrete aandacht voor het kennismaken en bestuderen van achtergronden en culturen van leeftijdgenoten door het maken van excursies en het afleggen van bezoeken.

Conclusie

Libertad voldoet aan de eis dat de inrichting van het onderwijs voldoet aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969, alsmede aan de criteria bedoeld in artikel 17 WVO.

Onderzoeksvraag 2 - Wordt het onderwijs in het Nederlands gegeven?

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

Bevindingen

Uit observaties is gebleken dat de vraag bevestigend kan worden beantwoord.

Conclusie

Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven. Daarmee is voldaan aan het wettelijke voorschrift op grond van artikel 1a1 van de Leerplichtwet 1969.

Onderzoeksvraag 3 - Wordt de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen gevolgd?

De onderzoeksvraag wordt positief beoordeeld.

Toelichting

Uit de Wet op het voortgezet onderwijs volgt dat de vorderingen van de leerlingen inzichtelijk moeten zijn.

Bevindingen

Libertad gebruikt een leerlingvolgsysteem dat onder andere voor democratische scholen is ontwikkeld. Uitgangspunt daarbij is de leerling en niet een methode of een systeem. Het doel is de ontwikkeling van de leerlingen inzichtelijk te maken voor de leerling zelf, voor de ouders/verzorgers, begeleiders en de inspectie. In het volgsysteem is ruimte voor het opnemen van alle relevante informatie over de

leerling. Met het systeem kan de leerling tevens een portfolio opbouwen dat zijn/haar ontwikkeling weergeeft.
De leraren volgen de ontwikkeling en vorderingen van de leerlingen en deze gegevens krijgen een plaats in het digitale leerlingvolgsysteem. Daarbij is een koppeling gemaakt met de kerndoelen en eindtermen.

Conclusie

Aan het vereiste op grond van de WVO om de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen te volgen is voldaan. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Onderzoeksvraag 4 - Krijgen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding?

De vaststelling of leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding (kunnen) krijgen, vindt plaats aan de hand van drie subvragen:

- 4.1 signaleert de school welke leerlingen zorg nodig hebben;
- 4.2 bepaalt de school de aard van de zorg die gesignaleerde leerlingen nodig hebben;
- 4.3 voert de school de zorg daadwerkelijk uit.

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De drie subvragen zijn positief beantwoord.

Subvraag 4.1

Bevindingen

Uit de schooldocumenten en de gevoerde gesprekken is gebleken dat eventuele zorgvragen van leerlingen gesignaleerd worden. Daarvoor gebruikt Libertad in de eerste plaats de intakegesprekken. Hierbij is aandacht voor specifieke leerlingkenmerken. Een doel is na te gaan of de leerling past in de democratische organisatie van de school. Daarnaast komt, voor zover van toepassing, de schoolloopbaan van de leerling aan de orde en zo nodig specifieke begeleidingsbehoeften. Voordat tot toelating wordt overgegaan doorloopt de potentiële leerling een kennismakingsdag en wenperiode van een week gevolgd door een evaluatie waar alle betrokkenen bij Libertad aan deelnemen.

Conclusie

De school biedt voldoende waarborg dat de signalering welke leerlingen zorg nodig hebben ook plaatsvindt. Daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subvraag 4.2

Bevindingen

Uit de gevoerde gesprekken met de leraren en begeleiders is eveneens gebleken dat voor de leerlingen die zijn toegelaten, in beeld is wat hun specifieke zorg- en/of begeleidingsvragen zijn. De school maakt van deze kennis gebruik om de leerling zou goed mogelijk te kunnen begeleiden bij het onderwijsprogramma.

Conclusie

De school bepaalt de aard van de zorg die gesignaleerde leerlingen nodig hebben. Aan het gestelde in artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969 wordt voldaan.

Subvraag 4.3

Bevindingen

Uit de nog beperkt aanwezige informatie blijkt dat de school daadwerkelijk invulling geeft aan de vastgestelde begeleidingsbehoefte van de leerlingen. In situaties dat dat nodig is, schakelt de school ook externe deskundigen in om de leraren te ondersteunen en te adviseren.

Conclusie

De inspectie concludeert dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg krijgen. Daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Onderzoeksvraag 5 - Zorgt de school voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs?

De vaststelling of de school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, vindt plaats aan de hand van twee subvragen:

- 5.1 geeft het schoolplan tevens een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs gericht op participatie in de pluriforme samenleving;
- 5.2 Zorgt de school ervoor dat zij wat de bevoegdheden der leraren betreft overeenkomt met een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De twee subvragen zijn positief beantwoord.

vraag 5.1

Bevindingen

Libertad beschikt over een schoolplan waarin een hoofdstuk is opgenomen waarin is aangegeven dat en hoe zij vorm geeft aan burgerschap en sociale integratie. In dit hoofdstuk beschrijft de school hoe zij invulling geeft aan het beleid gericht op participatie in de pluriforme samenleving.

Conclusie

Het schoolplan geeft een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs, gericht op participatie in de pluriforme samenleving en voldoet daarmee aan de wettelijke criteria.

Subvraag 5.2

Bevindingen

De school heeft voor alle vakken van de basisvorming bevoegde leraren beschikbaar. Datzelfde geldt voor de vakken die op eerste graads-niveau moeten worden verzorgd. Er zijn afspraken gemaakt met docenten dat zij bij vragen van leerlingen beschikbaar zijn om leerlingen te begeleiden. Met deze afspraken kan Libertad tevens waarborgen dat er steeds een voor het voortgezet onderwijs bevoegde leraar aanwezig is.

Van alle medewerkers is een Verklaring omtrent het gedrag aanwezig of aangevraagd.

Conclusie

De school zorgt er voor dat zij wat de bevoegdheden der leraren betreft overeenkomt met een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.

De school is, voor zover er onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de WVO, naar het oordeel van de inspectie een dagschool.

Toelichting

Uit de schoolgids van Libertad blijkt dat de onderwijsactiviteiten overdag en van maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van woensdag, plaatsvinden.

3 Samenvattend oordeel

De Inspectie van het Onderwijs heeft vastgesteld dat op Libertad te Breda

- het onderwijs met de wijze waarop het is ingericht tegemoet komt aan de criteria genoemd in artikel 1a1, lid 1, onder b, van de Leerplichtwet 1969;
- de bevoegdheden van de leraren, voor zover zij onderwijs geven aan leerlingen in de leeftijd van het voortgezet onderwijs, overeenkomen met die van leraren van een uit de openbare kas bekostigde school voor voortgezet onderwijs;
- er, voor zover er onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de WVO, sprake is van een dagschool.

Samenvattend adviseert de inspectie Libertad te Breda, voor zover daar onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de WVO, te beschouwen als een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969.

Bijlage 1A: Overzicht resultaten onderzoek Libertad te Breda

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

1: Leerstofaanbod		ja	nee
Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.		●	
<i>Deelaspecten</i>			
1.1	Het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren van het voortgezet onderwijs is dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw.	●	
1.2	Het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren is eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer andere vreemde talen dan Engelse taal, en de keuze van die talen is afgestemd op het niveau van het vervolgonderwijs aansluitend aan de kerndoelen dat van de leerling verwacht mag worden.	●	
1.3	Het leerstofaanbod aansluitend aan de kerndoelen stelt de leerlingen in staat hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.	●	
1.4	De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en actief burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.	●	
2: Didactisch handelen		ja	nee
Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven.		●	
3: Volgen voortgang ontwikkeling		ja	nee
De voortgang in de ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd.		●	
4: Leerlingenzorg		ja	nee
Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen de daarbij passende zorg en begeleiding.		●	
<i>Deelaspecten</i>			
4.1	De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben.	●	
4.2	De school bepaalt de aard van de zorg die de gesignaleerde leerlingen nodig hebben.	●	
4.3	De school voert de zorg daadwerkelijk uit.	●	
5: Kwaliteitszorg		ja	nee
De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.		●	
<i>Deelaspecten</i>			
5.1	Het schoolplan geeft tevens een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs gericht op participatie in de pluriforme samenleving.	●	
5.2	De school zorgt ervoor dat zij wat de bevoegdheden der leraren betreft overeenkomt met een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.	●	